

Historische canon Korps Commandotroepen

Onvoorziene operaties, 2004, 2006 en 2013

Soms ontbrandt er ergens in de wereld een crisis en komen Nederlandse staatsburgers in acuut gevaar. Voor zulke gevallen staat het Korps Commandotroepen paraat om die Nederlanders in veiligheid te brengen. Dit heet in militair jargon een *Non-Combatant Evacuation Operation* (NEO). Recent schoten de commando's drie keer te hulp: in het West-Afrikaanse Ivoorkust in 2004, in Libanon in 2006 en in Zuid-Soedan in 2013.

Ivoorkust, een voormalige Franse kolonie in Afrika, werd sinds de jaren negentig geteisterd door politieke onrust en geweld. De spanningen mondten vanaf 1999 uit in verscheidene coup pogingen en muiterijen binnen het regeringsleger. Een mislukte staatsgreep in september 2002 leidde tot een burgeroorlog. De Verenigde Naties stuurden een vredesmacht. Desondanks laaide de strijd in november 2004 weer in alle hevigheid op. Hierbij werd ook de grote havenstad Abidjan onderdeel van het strijdtoneel. In Abidjan waren veel diplomatieke vertegenwoordigingen gevestigd, ook een Nederlandse. Het ministerie van Buitenlandse Zaken besloot op 10 november 2004 tot de evacuatie van het diplomatieke personeel en alle Nederlandse staatsburgers.

Na alarmering vlogen twee ploegen met een KDC-10 transport- en passagiersvliegtuig van de luchtmacht binnen 42 uur naar Abidjan. Daar evacueerden zij in samenwerking met Franse militairen direct 59 Nederlanders, die met de KDC-10 op 12 november terugvlogen naar Nederland. Daarna beveiligde het detachement een aantal dagen de Nederlandse ambassade. Op 14 november vertrokken de commando's met de laatste diplomaten in een C-130 Hercules eveneens naar Nederland. Het KCT-detachement was er in korte tijd in geslaagd alle Nederlanders uit Ivoorkust weg te krijgen.

In de zomer van 2006 was het KCT andermaal betrokken bij een evacuatie. Plaats van handeling: Libanon. Israëlische strijdkrachten hadden daar op 12 juli 2006 de aanval geopend om een einde te maken aan aanslagen en raketbeschietingen door de militante beweging Hezbollah. De Israëliërs voerden naast een grondaanval ook grootschalige bombardementen uit op Libanese steden en op belangrijke installaties en infrastructuur. Op 13 juli besloot Buitenlandse Zaken om alle Nederlanders in Libanon – enkele honderden – een vrijwillige evacuatie aan te bieden. Die evacuatie werd uitgevoerd door de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) van de Marechaussee en door het KCT.

De taak van de commando's in het evacuatiedetachement was het onderhouden van de contacten met andere buitenlandse troepen, het verzamelen van inlichtingen en het onderhouden van de verbindingen. Het detachement verzorgde de beveiliging van de Nederlandse ambassade in Beiroet, van waaruit de evacuaties werden georganiseerd. Het kwam op 14 juli aan. Na vier dagen waren alle Nederlandse staatsburgers die dat wilden uit Libanon weg.

Een volgende onvoorziene operatie deed zich voor in december 2013 vanwege een crisis in Zuid-Soedan. Het jonge Afrikaanse land, in 2011 na een jarenlange burgeroorlog afgescheiden van Soedan, raakte in de zomer van 2013 verwickeld in een politieke machtsstrijd. Na maanden van oplopende spanning braken op 15 december gevechten uit tussen Zuid-Soedanese legereenheden onderling, naar verluidt na een mislukte coup poging. De strijd tussen de beide kampen escaleerde

hierna. Die kreeg ook een etnische dimensie toen stammen zich tegen elkaar keerden. Daarbij vielen honderden doden.

Op 18 december 2013 begonnen diverse landen, onder andere de Verenigde Staten en Duitsland, hun staatsburgers te evacueren. Nederland sloot zich hierbij aan. Op 19 december 2013 vloog een KDC-10 van de Koninklijke Luchtmacht vanuit Afghanistan naar de Ethiopische hoofdstad Addis Abeba. Een tweede vliegtuig, een C-130 Hercules, bracht twee ploegen commando's naar het gebied. Een dag later voerde dit evacuatiedetachement een succesvolle *airlift* uit van 80 personen, van wie de helft Nederlanders, vanuit de Zuid-Soedanese hoofdstad Juba.
